

HORIZONT 2023/7

Migrációkutató Intézet

**Vargha Márk:
Spanyolországi migrációs helyzetkép 2023. május végén**

2023.05.31.

Vargha Márk:
**Spanyolországi migrációs
helyzetkép 2023. május végén**

1. BEVEZETÉS

Spanyolország az Európai Unió (EU) egyik legnépesebb állama, a 2021-es népszámlálási adatok szerint lakossága több mint 47 millió fő volt. A lakosság bevándorláshoz való hozzáállását a be- és elfogadás jellemzi, együttélési, integrációs problémákról, párhuzamos társadalom kialakulásáról keveset hallani. Nemzetközi hírvérést korábban a koronavírus miatt kitört kanári-szigeteki válság¹ és az exklávékat körülvevő hármass kerítésrendszer időről időre előforduló ostroma² kapott.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy Spanyolország ne hasonlóan képzelné el a válságra adott összeurópai választ, mint négy mediterrán társa. A spanyol, a máltai, az olasz, a görög és a ciprusi belügyminiszter MED5 néven alakítottak rendszeres egyeztető fórumot. 2022 októberében Páfoszon találkoztak – Olaszország ezen nem vett részt –, ahol több segítséget kértek az EU-tól a külső határok megvédéséhez.³ A legutóbbi találkozón, 2023 márciusában Vallettában Fernando Grande-Marlaska Gomez spanyol belügyminiszter kijelentette, hogy az év második felében esedékes, hazája által ellátott tanácsi soros elnökség hatékonyabb migrációkezelési mechanizmust fog bemutatni a tagállamoknak, mivel a jelenlegi túl lassú, túl szelektív, kevés eredményt hoz és nehezen jelezhető előre.⁴

Mindezek tükrében 2023 márciusának végén három városban, Madridban, Málagában és Melillában jártunk kutatóúton, hogy a felhasznált források állításaira szóbeli reflexiókat gyűjtsünk.

Célunk az volt, hogy a spanyol soros elnökség előtt tájékozódjunk a migrációval kapcsolatos legújabb

ABSZTRAKT

A Migrációkutató Intézet legújabb elemzése a 2023. július 1-jétől az Európai Unió Tanácsának soros elnökségét ellátó és 2023. július 23-án előrehozott parlamenti választásokat rendező Spanyolországról ad helyzetképet.

A több mint 47 millió lakosú ibériai óriás két migrációs útvonalnak is végpontja: az Atlantióceán nyugat-afrikai partjától a Kanári-szigetekig tartó nyugat-afrikainak és a Marokkóból és Algériából a Földközi-tengeren át északra tartó nyugat-mediterrának. Az ország által ellátott elnökségi feladatok és a – migrációs politikai fordulat esélyét is magában hordozó – lehetséges kormányváltás indokolják, hogy néhány adat közzétételével és kontextusba helyezésével képet adjunk az aktuális spanyolországi menekültügyi és migrációs helyzetről.

A leírtakat az idei év március végén három városban (Madrid, Málaga, Melilla) zajlott kutatóút során szerzett tapasztalataink, helyi szakértőkkel és érdekeltekkel folytatott személyes beszélgetéseink is megerősítik.

¹ MARSAI – VARGHA 2020.

² A lentebb ismertetendő 2022. júniusi melillai mellett lásd a 2021. májusi ceutait is: VARGHA 2021.

³ EURONEWS 2022.

⁴ EURONEWS 2023.

fejleményekről, hiszen az azokkal kapcsolatos kormányzati tapasztalatot szükségszerűen felhasználja a spanyol kormány, amikor a Bizottsággal karöltve irányt kíván mutatni a kompromisszum felé a többi 26 tagországnak. Jelen tanulmányban három, a kutatóút során a partnerek által kiemelten érintett történésről szólunk bővebben: a melillai exklávévét érintő irreguláris migrációs nyomásról, az ukrajnai menedékesekről és az úgynevezett „unokatorvényről.”

2. A SPANYOLORSZÁGI MIGRÁCIÓS HELYZET FŐBB SZÁMOKBAN

A spanyol belügyminisztérium 2023 elején statisztikai adatokat közölt a nemzetközi védelemben részesültek számáról. Eszerint 2022-ben 118 842 fő jelentkezett védelemért Spanyolországban. A kérelmezők legtöbbször Venezuelából (45 748), Kolumbiából (36 012), Peruból (8 937), Marokkóból (3 905) és Hondurasból (3 017) érkeztek.⁵

2022-ben elsőfokon összesen 51 838 kérelmet utasítottak el. Menekültstátuszt 6 830 személy, kiegészítő védelmet 7 405 személy, humanitárius védelmet 20 924 személy kapott. A menekült- vagy oltalmazotti státuszban részesültek legtöbbször Maliból (4 883), Afganisztánból (1 535), Ukrajnából (1 337), Szíriából (1 297) és Kolumbiából (658) érkeztek. Humanitárius védelemben elsősorban a venezuelai (20 580), kolumbiai (193), perui (26), panamai (23) és chilei (18) állampolgárok részesültek. Ugyanakkor a latin-amerikai államokat az elutasított menedékkérők statisztikájának élmezőnyében is ott találjuk: Kolumbia 15 336 fővel első, Venezuela 10 431 fővel második, Honduras 3 542 fővel negyedik. (Marokkó a második 3 542, míg Szenegál az ötödik 2 261 fővel.)⁶ 2022-ben a kérelmezők 54,04%-a volt férfi, 45,96%-a nő, 17,93%-a pedig gyermek.⁷

Tekintve, hogy a kelet-mediterrán migrációs útvonalon fekvő Görögország és a közép-mediterrán útvonalon fekvő Olaszország jelen összefoglaló megjelenésének napjáig csak a 2021-es kérelmezők számát közölte, a 2022-es spanyol adatokat nem tudjuk összevetni a két nagyobb mediterrán társáéval. Máltán 92, míg Cipruson 22 182 kérelmet nyújtottak be tavaly. Az elbírált kérelmek – melyek között korábbi években benyújtottak is voltak – csaknem mindegyikét elutasították a két kisebb országban.⁸

A menedékkérők száma eltér az irregulárisan spanyol területre érkezők számától. Az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságának adatai szerint 2022. január 1-je és december 31-e között⁹ Spanyolországba 31 763-an érkeztek irregulárisan, 26%-kal kevesebben, mint 2021-ben. Ez 2016 óta a legalacsonyabb érték volt. A bevándorlók körülbelül fele-fele arányban használták a két útvonalat, s a nyugat-mediterránon volt kisebb a csökkenés, 20%, míg a nyugat-afrikain nagyobb, 32%. A nyugat-mediterrán útvonalon belül a tengeri érkezések száma

⁵ ASYLUM IN EUROPE – SPAIN 2023.

⁶ Ibid.

⁷ Ibid.

⁸ ASYLUM IN EUROPE – MALTA 2023; ASYLUM IN EUROPE – CYPRUS 2023.

⁹ UNHCR 2023A.

25%-kal csökkent, a szárazföldieké – mely a két exklávé, Ceuta és Melilla kerítéssel védett határain való átjutást illeti – viszont 53%-kal nőtt.

2023. január 1-je és május 21-e között¹⁰ 7 412 spanyol földre lépett irreguláris bevándorlót tartott nyilván az ENSZ. Ez 2022 azonos időszakához mérten 39%-kal kevesebb. Folytatódik tehát a tavalyi csökkenő trend. Változatlanul nagyjából egyenlően oszlik el ez a csoport a két útvonal között, s csakúgy, mint tavaly, eddig idén is a Kanári-szigeteken regisztráltak jelentősebb csökkenést, 56%-osat a nyugat-mediterráni 6%-oshoz képest. Ugyanakkor utóbbin a szárazföldi és tengeri átkeléseket tekintve épp fordított a helyzet – megjegyzendő, hogy ez év végéig akár gyökeresen megváltozhat –: a vízi utat választók száma 28%-kal nőtt, az exklávénál sikerrel próbálkozóké 84%-kal csökkent.

Ez a 7 412 fő az idén a mediterrán útvonalakon érkezett 62 634 személynek – 61 519 tengeri (május 28-ai adat) és 1 115 szárazföldi (május 21-ei adat) – alig több mint tizedét teszi ki. Ezzel Spanyolország megelőzi Görögországot (5 376 fő), de jócskán elmarad Olaszországtól, mely a földközi-tengeri irreguláris migráció elsődleges célpontjának látszik az idei évben (48 279 fő).¹¹

Megjegyzendő, hogy az UNHCR azért nem tud teljes értékű adatsort közölni az irregulárisan érkezők állampolgárságáról, mert a spanyol részadatokat a kormány még 2021-re vonatkozóan sem publikálta. Az UNHCR madridi képviselője a kutatóút során elmondta, hogy a menedékkérelmet benyújtók csoportja és az irregulárisan érkezők csoportja között csak részben van átfedés.

3. A MELILLAI HELYZET

Melillába – a legfrissebb belügyminisztériumi adatok szerint – tavaly január 1-je és március 31-e között négy csónakon 43-an, míg az idei év azonos időszakában három csónakon 32-en érkeztek. A kerítésen átjutók jóval kevesebben voltak 2023 első három hónapjában (21-en), mint 2022 első három hónapjában (915-en). Ezt a „nyugalmat” a kutatóút során megerősítették a Vox nevű ultrakonzervatív párt helyi prominensei, hozzátéve ugyanakkor, hogy álláspontjuk szerint nem lehetséges a Marokkóval való partnerségre támaszkodni az irreguláris migrációval való küzdelem során. Példaként azt hozták fel, hogy Marokkó nem akadályozta meg, sőt akár elő is idézhette saját területén a 2022. június 24-ei kerítésostrot, mely több migráns életébe került. A történeteket azonban nem ennek okán, hanem azért látjuk szükségesnek ismertetni, mert a spanyol kormányt ezen tragikus eset kapcsán – a halálesetet eredményező segítségnyújtás-elmulasztáson túl – ugyanazzal vádolják médiumok és jogvédők, amivel több más európai országot is: nevezetesen azzal, hogy nem teszik lehetővé az irreguláris migránsok számára a menedékkérelm benyújtását, mivel nem engedik be az állam területére, vagyis visszakényszerítik (*pushback*) őket.

¹⁰ UNHCR 2023B.

¹¹ UNHCR 2023C.

Tavaly júniusban afrikai migránsok egy nagy csoportja a Nador felett magasodó 899 méter magas Monte Gurugun táborozott. A BBC szerint¹² marokkói rendőrök felszólítására, a Vox melillai elnöke szerint bűnszervezetek által szervezve és önkéntesen, botokkal a határzár marokkói oldalához vonultak. A BBC szerint a marokkói rendőrök könnygázzal és gumilövedékkel arra kényszerítették a migránsok első csoportját, hogy ne álljanak meg a kerítés egyik szakaszánál, hanem vonuljanak tovább a Barrio Chino nevű lezárt határátkelőhöz. Minthogy ezután a rendőrök mindkét oldalról közrefogták őket, nem volt más választásuk, mint bemászni a két ország közötti néhány méteres sávba. A szóban forgó, a spanyol kormány szerint senkiföldjének minősülő területéről – miután állításuk szerint a marokkói rendőrök könnygázpatronokat lőttek be és köveket dobáltak be utánuk, majd be is hatoltak és verték őket – a spanyol oldalra próbáltak kimászni, ami közben pánik tört ki. Körülbelül 700 ember zsúfolódott össze, 37 embert agyontapostak, legalább 77-nek pedig ismeretlen a sorsa. A migránsok azt állítják, hogy akiknek nem sikerült átmászni, azokat busszal szállították el a helyszínről távoli migránstáborokba, aki pedig sérült volt, azt későn látták el, mert a mentőket sem engedték a közelükbe.

A BBC az ügy kapcsán a következőket állítja:

1. Élettelen testeket hurcoltak el a marokkói rendőrök egy olyan területről, amelyet spanyol ellenőrzés alatt tartanak. (A kormány szerint nem spanyol területről van szó.)
2. A spanyol belügyminisztérium döntő fontosságú bizonyítékul szolgáló videófelvevételeket tartott vissza a hivatalos vizsgálatok elől.
3. A rendfenntartók közléről gumilövedékekkel lőtték a migránsok egy csoportját a határátkelő spanyol oldalán.
4. Több mint 450 embert, akik bejutottak a spanyol enklávéba menedékkérelmet kérni, őrizetbe vettek, és visszatolták Marokkóba – egyesek szerint a marokkói határőrök aztán eszméletlenül verték őket.
5. A marokkói rendőrök behatoltak spanyol földre, hogy visszavigyék a migránsokat, és néhány migránst megvertek, miközben a spanyol határőrök ezt végignézték.
6. A spanyol hatóságoknak tudomása volt arról, hogy afrikai migránsok nagy számban érkeznek az átkelőhöz.¹³

Nemcsak a BBC, hanem a több európai médiumot, köztük a spanyol El Paíst is összefogó oknyomozó riportjában a Lighthouse Reports is arra jutott, hogy legalább egy haláleset Spanyolországban történt. Ezt az állítást Fernando Grande-Marlaska belügyminiszter tavaly novemberben egy parlamenti felszólalásában másodízben is visszautasította.¹⁴

A kutatóút során a Vox helyi prominensei is azt magyarázták, hogy képtelenséget állítanak a források, és helyeslik, hogy a szocialista belügyminiszter megvédi az ország fegyveres erőinek becsületét. Három civil szervezet, a Comisión Española de Ayuda al Refugiado (CEAR), a Caminando Fronteras és az Amnesty International pedig kijelentette, hogy ha

¹² BBC 2022.

¹³ Ibid.

¹⁴ AP NEWS 2022.

olyan országban bízunk Spanyolország és az Európai Unió, mely nem tiszteli az emberi jogokat, az további hasonló tragédiákat vetít előre.

A jelek szerint azonban egyik címzett sem fogadta meg a tanácsot. A Sánchez-kormány ősszel újabb 30 millió eurót utalt Marokkónak migrációmenedzselési célokra, az EU pedig 2027-ig összesen közel 900 millió eurót tervez utalni, s az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex) ügyvezető igazgatója is Rabatba utazott, ahol kijelentette: a Frontex „elismeri a marokkói hatóságok által a migráncscsempészet, az emberkereskedelem és a határokon átnyúló bűnözés egyéb típusai jelentette kihívások kezelése érdekében tett hatalmas erőfeszítéseket. Ezek az intézkedések kétségtelenül hozzájárulnak az Európai Unió biztonságához. Elköteleztünk vagyunk amellett, hogy tovább erősítsük partnerségünket Marokkóval, mint megbízható és hiteles partnerrel, hogy együtt tudjuk kezelni ezeket a kihívásokat.”¹⁵

Melillában, akárcsak Ceutában speciális, az exklávékra „szabott” befogadóközpont működik. A Centros de Estancia Temporal de Inmigrantes (CETI) 1999-ben létesült. Elsődleges befogadóközpontként elvégzi az orvosi vizsgálatot és segítségnyújtást, valamint a bevándorlók azonosítása is feladata. 480 férőhelyes, átfogó szolgáltatásai öt csoportba oszthatók: 1. szállás, 2. pszichológiai ellátás, 3. egészségügyi ellátás, 4. jogi tanácsadás, 5. képzési és szabadidős szolgáltatások (ideértve a spanyolnyelv-kurzust is).¹⁶ A kutatóút során a Vörös-kereszt helyi irodájának munkatársa elmondta, hogy a CETI csaknem üres. A kísérő nélküli kiskorúaknak saját befogadóállomást építettek az Európai Unió pénzügyi támogatásával. A kutatóút idején az épületben senki nem lakott.

4. UKRAJNAI MENEDÉKESEK

A Spanyolországban élő ukrain állampolgárok a statisztikában 10 csoportja létezik, számuk 2022. február 28-án 95 319 volt. A háború kitörését követően három hónapon át gyorsan emelkedett a számuk, 2022. május 31-én 209 107-en voltak. Ezt követően lassú emelkedést láthatunk napjainkig: 2023. április 30-án 265 868 ukrain állampolgár élt spanyol területen. Két legnagyobb csoportjukat az ideiglenes védelemben részesülők (170 568 fő) és a hosszú távú tartózkodási engedéllyel rendelkezők (69 276) képezik.¹⁷

Az ideiglenes védelemben részesülők integrációjának (relatív) sikerét igyekszik példázni maga a kormány is, melynek illetékes minisztériuma közleményében a 2023. április 30-ai adatok között azt olvashatjuk, hogy a 2023. április 30-án az összesen 122 676 menedékes, 16 éves vagy annál idősebb ukrán állampolgárok 14%-a volt foglalkoztatott, társadalombiztosítással rendelkező. Ez 16 673 fő, akik közül 2 556-an a vendéglátó szektorban, 1 486-an az építési, 1 320-an az informatikai szektorban dolgoznak. Nincs képzettsége 4 165-üknek, szolgáltatást nyújtanak 2 913-an, 881-en mérnökök, 2 043-an pedig adminisztratív munkát

¹⁵ ECRE 2022.

¹⁶ MINISTERIO DE TRABAJO Y ECONOMÍA SOCIAL 2022.

¹⁷ OBSERVATION PERMANENTE DE LA INMIGRACIÓN 2023.

végeznek. A foglalkoztatás legjellemzőbb típusa a határozatlan időre szóló teljes munkaidős (6 147), ezt követi a határozott idejű részmunkaidős (3 579).¹⁸

Ideiglenes védelemre jogosultak az Ukrajnából menekültek mellett a spanyolországi ukrán diaszpóra tagjai; azok, akik február 24-e után nem tudtak visszautazni Ukrajnába; valamint harmadik országok állampolgárai, amennyiben 5 éven át tartózkodási engedéllyel éltek Ukrajnában. A státusszal automatikusan jár a tartózkodási és – felnőttek esetében – a munkavállalási engedély, valamint további jogosultságok, mint például lakhatási támogatás.¹⁹

2023 áprilisában 2 520 ideiglenes védelemről szóló határozatot hoztak a hatóságok, ezeknek a címzettje elsősorban többsége ukrán állampolgár volt. A legtöbb ukrán menekült Valencia régióban telepedett le (1 010), azon belül is Alicante-ban (851). Népszerű Katalónia (551), Andalúzia (392) és Madrid (244) régió is. A többi tartomány jócskán lemarad tőlük, Extremadurában 1 fő, a két exklávéban, Ceutában és Melillában pedig senki nem kérelmezett ideiglenes védelmet. A férfiak és nők aránya kiegyenlített, a korosztályos megoszlás szerint pedig a középkorúak voltak a legtöbben (40%), őket a fiatalok (34%), a gyermekek (17%), az idősek (5%) és a tinédzserek követték (4%).²⁰ Ezek az adatok 2022 márciusa óta hasonló képet mutatnak, lényeges eltérés nélkül. Szignifikáns változás csupán számuk csökkenésében és a nemek arányának kiegyenlítésében tapasztalható. Míg például 2022 áprilisában 50 088 határozatot hoztak és azok 66,96%-ának nő, 30,04%-ának férfi volt a címzettje, az idei április 2 520 határozat 50,28%-ának volt női, 49,72%-ának férfi címzettje. A tartományok fenti sorrendjének okát a kutatóút során az UNHCR madridi képviselője abban jelölte meg, hogy a háború elől menekülőket azokat a településeket preferálják, ahol már évtizedek óta nagy ukrán diaszpóra él.

5. AZ „UNOKATÖRVÉNY”

2022. október 21-én hatályba lépett a demokratikus emlékezetről szóló törvény, melyet a sajtóban „unokatorvényként” (*Ley de Nietos*) emlegetnek. A törvénynek a preambuluma szerint hármas célja van:

1. A demokratikus emlékezet helyreállítása, védelme és terjesztése, mely a demokratikus értékek, valamint az alapvető jogok és szabadságok követelésének és védelmének ismeretét és védelmét jelenti Spanyolország egész jelenkori történelme során, hogy megteremtse a különböző generációk közötti kohéziót és szolidaritást az elvek, értékek és alkotmányos szabadságjogok mentén.
2. Elismerés és jóvátétel azoknak, akik üldöztetést vagy erőszakot szenvedtek el politikai, ideológiai, gondolati vagy véleménynyilvánítási, lelkiismereti vagy vallási meggyőződésük, szexuális irányultságuk és identitásuk miatt az 1936-os francóista puccsot követő polgárháború és az 1978-as alkotmány hatálybalépése közötti időszakban.

¹⁸ MINISTERIO DE INCLUSIÓN, SEGURIDAD SOCIAL Y MIGRACIONES 2023.

¹⁹ MIGRÁCIÓKUTATÓ INTÉZET 2022.

²⁰ MINISTERIO DEL INTERIOR 2023.

3. A francóista puccs és diktatúra elítélése és törvénytelennek nyilvánítása, a demokratikus elvek és értékek elismerése, az áldozatok méltóságának megerősítése.

A törvény ezen elveknek megfelelően rendelkezést tartalmaz a történelmi igazságtétellel összefüggésben, például bizonyos címek visszavonását, egyes emlénapok kijelölését, nemzeti archívum létrehozását stb. Témánk szempontjából viszont a legfontosabb újítása, hogy igénylés esetén állampolgárságot kaphatnak külföldiek bizonyos csoportjai: 1. Spanyolországon kívül születettek, akiknek apja vagy anyja, nagyapja vagy nagyanyja spanyol állampolgár volt. 2. Spanyolországon kívül születettek, akiknek apja vagy anyja, nagyapja vagy nagyanyja száműzetés miatt elvesztette állampolgárságát vagy lemondott arról. 3. Spanyolországon kívül születtek spanyol nőktől, akik elvesztették spanyol állampolgárságukat, mert külföldi állampolgárhoz mentek férjhez az 1978-as alkotmány hatályba lépését megelőzően. 4. Azok a gyermekek, akiknek apjuk vagy anyjuk a történelmi emlékezetéről szóló 2007. évi 52. törvény értelmében spanyol állampolgárságot szerzett.

Az egyik különbség a korábbi törvénnyel szemben, hogy generációs ugrásokat tesz lehetővé: az 1936 és 1975 között száműzött spanyolok unokái attól függetlenül kezdenek meg a folyamatot, hogy szüleik tették-e ezt korábban. A történelmi emlékezetéről szóló törvény ütközött azzal a ténnyel, hogy a spanyolok unokái gyakran tapasztalták, hogy szüleik már meghaltak, és nem kérték az állampolgárságot, vagy érdeklődés hiánya miatt, vagy azért, mert el akartak távolodni a Franco-diktatúra jelentette múltjuktól. Ha a szülők élének, csak 21 éven aluli gyermekeiknek adhatták volna át az állampolgársághoz való jogot.²¹ Ezt kűszöböli ki az új jogszabály, melyet a Néppárt (PP) vezére, Alberto Nuñez Feijóo pártja kormányra kerülése esetén – annak nem az állampolgárságról szóló, hanem más, vihart kavart passzusai miatt – hatályon kívül akar helyezni.²²

A kutatóút során a Nemzetközi Migrációs Szervezet (IOM) madridi irodájának munkatársa a törvényt a latin-amerikaiak számára kínáló lehetőségként, a legális migráció egy sajátos formájaként jellemezte. A kérdésre, hogy hányan fognak élni ezzel az új lehetőséggel, legkorábban 2024 első félévében kaphatunk majd választ.

6. ÖSSZEGRÉS

Spanyolország a koronavírus-járvány alatt a nyugat-afrikai migrációs útvonalon súlyos gondokkal szembesült: a Kanári-szigetekre érkezett afrikai migránsokat a származási országaik reptereinek lezárása miatt nem tudta hazaszállítani. A pandémia lecsengésével a járatok újra indulhattak, a migrációs nyomás tavaly mindkét útvonalon érezhetően csökkent, s ez a trend idén is folytatódni látszik. A „viszonylagos nyugalom félszigetén”²³ – ahogy korábbi elemzésünkben Spanyolországot jellemeztük – mindettől függetlenül vannak problémák a migráció menedzselésében.

²¹ RIVAS MOLINA 2022.

²² PÚBLICO 2022.

²³ VARGHA 2020.

A kutatóút során az UNHCR madridi képviselőjén három ilyet jelöltek meg:

1. Erőforrásprobléma – a menedékkérelmek elbírálásához nincs elegendő adminisztratív személyzet, az online időpontfoglaló rendszert több nagyvárosban le kellett állítani, mert „meghekkelték” (lefoglaltak időpontokat, melyeket azután pénzért adtak el a kérelmezőknek).
2. Halasztó hatályú fellebbezések az elutasító döntések ellen – minden lelassul, hiszen a fellebbezés elbírálásáig az országban maradhatnak a kérelmezők.
3. Határmenedzsment – Marokkóban nincs jól működő menekültjogi rendszer, az afrikai országokat érdekeltté és képessé kell tenni a migrációs folyamatok kezelésére, hogy ne folyton Európától várják a segítséget.

Spanyolországban az Európai Unió Tanácsának soros elnökeként a következő fél évben kiemelt szerepe lesz az európai migrációs politika jövőjének alakításában. 2023. július 1-jétől az a nem kis feladata lesz, hogy előmozdítsa a migrációs paktum tárgyalását, hogy azt a 2024 első felében zajló belga elnökség alatt el lehessen fogadni. A spanyol álláspont minden bizonnyal nem lesz független attól, hogy a július 23-ai előrehozott parlamenti választáson milyen eredmény születik majd: marad a szociáldemokrata–radikális baloldali kormány, vagy felváltja azt egy néppárti, esetleg koalícióban a migráció elleni határozott fellépést alapítása óta minden programjában szerepeltető Voxszal.²⁴

---

²⁴ CUÉ 2023.

FELHASZNÁLT IRODALOM

- AP NEWS (2022): *Spain insists no deaths on its soil during Melilla tragedy*. 2022.11.30. Forrás: <https://ap-news.com/article/europe-africa-immigration-migration-spain-d11365d58081a7d5c79ee6bb7b0a5320> (Megtekintve: 2023. 05. 30.)
- ASYLUM IN EUROPE – CYPRUS (2023): *Cyprus Country Report*. 2023.04.23. Forrás: <https://asylumineurope.org/reports/country/cyprus/> (Megtekintve: 2023. 05. 30.)
- ASYLUM IN EUROPE – MALTA (2023): *Malta Country Report*. 2023.04.27. Forrás: <https://asylumineurope.org/reports/country/malta/> (Megtekintve: 2023. 05. 30.)
- ASYLUM IN EUROPE – SPAIN (2023): *Spain Country Report*. 2023.05.22. Forrás: <https://asylumineurope.org/reports/country/spain/> (Megtekintve: 2023. 05. 30.)
- BBC (2022): *How Spain looked on as dozens were crushed to death at its border*. Forrás: <https://www.bbc.co.uk/news/extra/z8i55dsu8w/spain-morocco-border> (Megtekintve: 2023. 05. 30.)
- CUÉ, Carlos E. (2023) *Pedro Sánchez adelanta las elecciones generales al 23 de julio ante el fiasco de las autonómicas*. El País, 2023.05.29. Forrás: <https://elpais.com/espana/2023-05-29/sanchez-adelanta-las-elecciones-al-23-de-julio-ante-el-fiasco-de-las-autonomicas.html> (Megtekintve: 2023. 05. 30.)
- ECRE (2022): *Atlantic Route and Spain: Investigation of Melilla Tragedy Puts Spanish Government “Under Fire” as EU Beefs Up Cooperation with Morocco*. 2022.11.04. Forrás: <https://ecre.org/atlantic-route-and-spain-investigation-of-melilla-tragedy-puts-spanish-government-under-fire-as-eu-beefs-up-cooperation-with-morocco/> (Megtekintve: 2023. 05. 30.)
- EURONEWS (2022): *MED 5 calls for more EU support fearing a possible migration spike due to Ukraine war*. 2022.08.10. Forrás: <https://www.euronews.com/2022/10/08/med-5-calls-for-more-eu-support-fearing-a-possible-migration-spike-due-to-ukraine-war> (Megtekintve: 2023. 05. 30.)
- EURONEWS (2023): *Ministers from five Mediterranean countries push for more EU solidarity on migration*. 2023.03.05. Forrás: <https://www.euronews.com/2023/03/05/ministers-from-five-mediterranean-countries-push-for-more-eu-solidarity-on-migration> (Megtekintve: 2023. 05. 30.)
- MARSAI Viktor – VARGHA Márk (2020): *Új Lesbos születik? – Migrációs robbanás a Kanári-szigeteken*. Horizont 2020/13. Migrációkutató Intézet, 2020.11.08. Forrás: https://www.migraciokutato.hu/wp-content/uploads/2020/11/20201118_HORIZONT_2020_23_marsai_viktor_vargha_mark_uj_leszbos_szuletik_migracios_robbanas_a_kanari_szigeteken_elemzes.pdf (Megtekintve: 2023. 05. 30.)
- VARGHA Márk (2020): *Spanyolország, a (viszonylagos) nyugalom félszigete*. Horizont 2020/13. Migrációkutató Intézet, 2020.07.10. Forrás: https://www.migraciokutato.hu/wp-content/uploads/2020/07/20200710_HORIZONT_13_vargha_mark_spanyolorszag_a_viszonylagos_nyugalom_felszigete_elemzes.pdf (Megtekintve: 2020. 05. 30.)
- VARGHA Márk (2021): *Ostromállapot*. Gyorselemzés. Migrációkutató Intézet, 2021.05.21. Forrás: https://www.migraciokutato.hu/wp-content/uploads/2021/05/20210521_MKI_GYORS-ELEMZES_2021_9_vargha_mark_ostromallapot.pdf (Megtekintve: 2023. 05. 30.)
- MIGRÁCIÓKUTATÓ INTÉZET (2022): *Ukrajnai menekültek és helyzetük az Európai Unióban*. Horizont 2022/21. 2022.10.09. Forrás: <https://www.migraciokutato.hu/2022/08/09/horizont-2022-21-ukrajnai-menekultek-es-helyzetuk-az-europai-unioban/> (Megtekintve: 2023. 05. 30.)
- MINISTERIO DE INCLUSIÓN, SEGURIDAD SOCIAL Y MIGRACIONES (2023): *Estadística de ciudadanos ucranianos con documentación de residencia en vigor en España*. Forrás: <https://inclusion.seg->

social.es/documents/2178369/2280852/Nota_Ucranos+%281%29.pdf/23d2f873-a9b0-0491-1605-9bb1b2c6261b?t=1684397789241 (Megtekintve: 2023. 05. 30.)

MINISTERIO DE TRABAJO Y ECONOMÍA SOCIAL (2022): *Guía Laboral. 37.3. Centros de Estancia Temporal de Inmigrantes (CETI)*. Forrás: https://www.mites.gob.es/es/guia/texto/guia_15/contenidos/guia_15_37_3.htm (Megtekintve: 2023. 05. 30.)

MINISTERIO DEL INTERIOR (2023): *Resoluciones de Protección Temporal. Avance Mensual: Abril 2023*. Forrás: https://www.interior.gob.es/opencms/pdf/servicios-al-ciudadano/oficina-de-asilo-y-refugio/datos-e-informacion-estadistica/Proteccion-temporal/Proteccion-temporal-2023/Avance_mensual_datos_proteccion_temporal_abril_2023.pdf (Megtekintve: 2023. 05. 30.)

OBSERVATION PERMANENTE DE LA INMIGRACIÓN (2023): *Ciudadanos ucranianos en España con documentación de residencia en vigor*. Forrás: https://public.tableau.com/views/opi_ucranianos/Infografia?%3AshowVizHome=no&%3Aembed=true (Megtekintve: 2023. 05. 30.)

PÚBLICO (2022): *Feijóo se compromete a derogar la Ley de Memoria Democrática*. 2022.07.09. Forrás: <https://www.publico.es/politica/fejoo-compromete-derogar-mal-llamada-ley-memoria-democratica.html> (Megtekintve: 2023. 05. 30.)

RIVAS MOLINA, Federico (2022) *La 'ley de nietos', una nueva vía a la ciudadanía española desde América Latina*. El País, 2022.12.05. Forrás: <https://elpais.com/argentina/2022-12-05/la-ley-de-nietos-una-nueva-via-a-la-ciudadania-espanola-desde-america-latina.html> (Megtekintve: 2023. 05. 30.)

UNHCR (2023A): *Spain Weekly Snapshot - Week 52 (26 Dec 2022 - 1 Jan 2023)*. Forrás: <https://data.unhcr.org/en/documents/details/98120> (Megtekintve: 2023. 05. 30.)

UNHCR (2023B): *Spain Weekly Snapshot - Week 20 (15 - 21 May 2023)* Forrás: <https://data.unhcr.org/en/documents/details/100905> (Megtekintve: 2023. 05. 30.)

UNHCR (2023C): *Mediterranean Situation*. Forrás: <https://data2.unhcr.org/en/situations/mediterranean> (Megtekintve: 2023. 05. 30.)

A KUTATÓÚT SORÁN AZ ALÁBBI SZEMÉLYEKSEL FOLYTATTUNK BESZÉLGETÉST:

Agustín Mussini – IOM, Madrid

Sophie Muller – UNHCR, Madrid

Francisco Cansino – CEAR, Málaga

Enrique Roldán – Vöröskereszt, Melilla

José Miguel Fernando Souto és Carmen Merino – Vox, Melilla

A kutatóút megszervezéséhez köszönöm Magyarországi Madridi Nagykövetsége, Magyarországi Málagai Konzulátusa és Györgyi Dominika Zita pótolhatatlan segítségét.

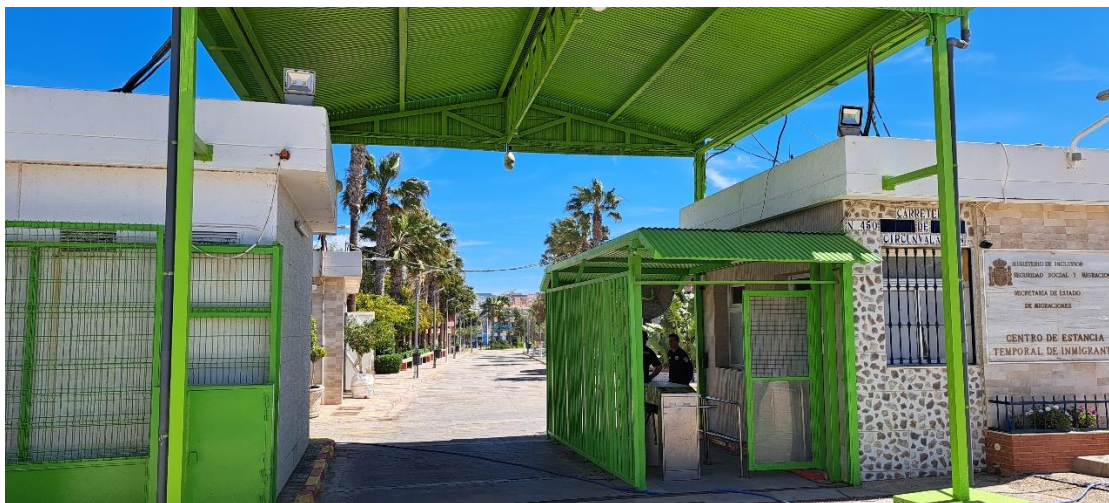

1. ábra: A melillai kerítésnek a melillai Playa de la Hípica-t a nadori kikötőtől elválasztó szakasza 2023. március 31-én. Fotó: Vargha Márk

2. ábra: A melillai kerítés egy szakasza 2023. március 31-én. Fotó: Vargha Márk

3. ábra: A melillai CETI bejárata 2023. március 31-én. Fotó: Vargha Márk

4. ábra: A melillai hármás kerítésrendszer egy szakasza, a marokkói oldalra nyíló ajtóval

5. ábra: A melillai kerítés Barrio Chino-i határátkelőnél lévő szakasza 2023. március 31-én. Itt történt 2022. június 24-én a 37 halálos áldozatot követelő tragédia. Fotó: Vargha Márk

6. ábra: A melillai kerítés egy szakasza a levegőből 2023. március 30-án. Fotó: Vargha Márk

HORIZONT ELEMZÉSEK

A Migrációkutató Intézet elektronikus kiadványsorozata

Kiadó: **Migrációkutató Intézet**

Szerkesztés és tördelés: Györgyi Dominika Zita

Lektorálta: Dr. Pénzváltó Nikolett

Borítókép: shutterstock.com

A kiadó elérhetősége: H-1518 Budapest, Pf. 155

Tel.: +36 1 372 0191

E-mail: info@migraciokutato.hu

Az elemzés és annak következtetései kizárólag a szerző magánvéleményét tükrözik, és nem tekinthetők a Migrációkutató Intézet álláspontjának.

© Vargha Márk, 2023

© Migrációkutató Intézet, 2023

ISSN 2677-1780